

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 1628Α

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: 1. Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Ασφάλισης

2. Σύνδεσμος Συνταξιούχων
Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων
Πρακτορείων Αθηνών και Περιχώρων
e-mail: sseyra@gmail.com

3. Υπουργείο Υγείας
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων
e-mail: tke@moh.gov.gr

ΘΕΜΑ: Αιτήματα περί αύξησης των συντάξεων, απόδοσης των αναδρομικών, αποκατάστασης της 13ης και 14ης σύνταξης και ενίσχυσης του ΕΣΥ.

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **616/7-12-2022 Αναφορά.**

Σε απάντηση της σχετικής Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Χρήστο Κατσώτη, Νικόλαο Καραθανασόπουλο, Μαρία Κομνηνάκα, Γεώργιο Λαμπρούλη, Γεώργιο Μαρίνο, Νικόλαο Παπαναστάση, Λεωνίδα Στολτίδη και Μανώλη Συντυχάκη το αρ. πρωτ. 750/4-11-2022 Υπόμνημα του Συνδέσμου Συνταξιούχων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών και Περιχώρων, αναφορικά με το παραπάνω θέμα και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Αναφορικά με την προσωπική διαφορά.

Με την ψήφιση του ν. 4387/2016 θεσπίστηκε από 13.5.2016 νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ. Έτσι, από την ημερομηνία αυτή και εφεξής οι καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις υπολογίζονται με βάση τα άρθρα 7, 8 & 28 του ν.4387/2016, όπως ισχύουν. Με τα άρθρα 14 & 33 του ν.

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΔΑ' με UID: 63ad86f6550aa164e9a41695 στις 16/01/23 09:18

Σελίδα 1 από 8

4387/2016, όπως ισχύουν και τις κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων αυτών εκδοθείσες αριθμ. πρ. οικ.26083/887/2016 (Β' 1605) και Φ.11221/οικ.10772/382/9.3.2021 (Β' 1082) Υπουργικές Αποφάσεις επανυπολογίσθηκαν από 1.1.2019 οι καταβαλλόμενες ή καταβλητέες κατά την 12.5.2016 κύριες συντάξεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εν λόγω νόμο, στο πλαίσιο εφαρμογής των ενιαίων κανόνων του e-ΕΦΚΑ (λήψη εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης) και την προστασία των συντάξεων αυτών, με την πρόβλεψη χορήγησης προσωπικής διαφοράς, στις περιπτώσεις που το καταβαλλόμενο ποσό συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προκύψει κατά το στάδιο της αναπροσαρμογής τους.

Ο νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων (εθνική και ανταποδοτική) καταλαμβάνει το σύνολο των συνταξιούχων του Φορέα, τόσο δηλαδή τους συνταξιοδοτηθέντες προ της 13.5.2016 (παλαιοί συνταξιούχοι) όσο και εκείνους που συνταξιοδοτήθηκαν μετά από αυτήν, ενώ για λόγους προστασίας των συντάξεων υπάρχει πρόβλεψη για την διατήρηση προσωπικής διαφοράς τόσο για τους συνταξιοδοτηθέντες προ της 13.5.2016, όσο και για εκείνους που συνταξιοδοτήθηκαν μετά από αυτήν και κατ' έτος έως την 31.12.2018, για την ομαλή μετάβαση στο νέο σύστημα υπολογισμού των συντάξεων.

Σύμφωνα με την παρ. 2β του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου.

Επιπλέον, σύμφωνα με την ισχύουσα ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 14 του ως άνω νόμου, οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, ενώ, σύμφωνα με την παρ 3.β.β. του άρθρου 25 του ν. 4670/2020, από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη

εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του άρθρου 25 του ν. 4670/2020.

Συγκεκριμένα, με την παρ. 4^α του άρθρου 25 του ν. 4670/2020 ορίζεται ότι από 1.1.2023 το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται κατ' έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση τον συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, διαιρούμενου δια του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή.

Με βάση τα ανωτέρω, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν αποκλείει την θετική αναπροσαρμογή (αύξηση) των συντάξεων όσων συνταξιούχων διατηρούν θετική προσωπική διαφορά μελλοντικά, θέτει όμως ως προϋπόθεση η προσωπική αυτή διαφορά να έχει προηγουμένως μηδενιστεί μέσω του συμψηφισμού της με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 25 παρ. 4^α του ν.4670/2020 αναπροσαρμογές/αυξήσεις των συντάξεων.

Η αναπροσαρμογή των επικουρικών συντάξεων διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 96 του ν.4387/2016, όπως ισχύει και την αριθ. 17537/989/06.05.2020 (Β'1887) υπουργική απόφαση των Τεχνικών Παραμέτρων. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της παραπάνω ΥΑ, οι συντάξεις δεν αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση που αν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα, το αποτέλεσμα θα προκύπτει αρνητικό, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης. Κατά δε τη χρονική περίοδο αυξημένων εισφορών (έως δηλαδή τις 31/05/2022), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97 του ν.4387/2016, οι συντάξεις δεν αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση που, αν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα του Ταμείου, το αποτέλεσμα είναι είτε αρνητικό είτε μικρότερο από το 0,5% των εισφορών, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης.

Όσον αφορά στην προσωπική διαφορά στις επικουρικές συντάξεις αυτή πλέον δεν υφίσταται, καθώς μετά την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 96 του ν.4387/2016 οι ήδη καταβαλλόμενες επικουρικές συντάξεις έως 30 Σεπτεμβρίου 2019, που αφορούν αιτήσεις που είχαν υποβληθεί έως 31 Δεκεμβρίου 2014, συνεχίζουν να καταβάλλονται από 1η Οκτωβρίου 2019 στο ύψος του ποσού που είχαν διαμορφωθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στις 31.12.2014.

Β. Αναφορικά με την καταβολή αναδρομικών ποσών του 11μήνου 06.2015-05.2016.

Σε συμμόρφωση με τις αριθ. 1439-1443/2020 αποφάσεις του ΣΤΕ, θεσπίστηκαν οι διατάξεις του άρθρου 114 του ν.4714/2020 (148 Α'), όπως ισχύει, με τις οποίες προβλέφθηκε για τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα η επιστροφή των ποσών μειώσεων συντάξεων που επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 4051/2012 (Α 40) και του άρθρου πρώτου Παρ. ΙΑ Υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 του ν. 4093/2012 (Α 222) κατά το χρονικό διάστημα 6/2015-5/2016.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω εκδόθηκε η αριθ. Φ.11321/35005/1528/13.10.2020 (4536 Β) ΚΥΑ, με την οποία εξειδικεύτηκε ο τρόπος, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες καταβολής των προς επιστροφή ποσών. Στην εν λόγω ΚΥΑ προβλέπεται ρητά ότι κατά την καταβολή των σχετικών ποσών δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4172/2013 (Α' 167) ούτε και παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167).

Σύμφωνα εξάλλου με την παρ. 4 του άρθρου 114 του ν.4714/2020, όπως ισχύει, με την καταβολή των ποσών της παρ. 1 οι αξιώσεις των συνταξιούχων για ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπές, μειώσεις και καταργήσεις κύριων, επικουρικών συντάξεων, επιδομάτων αδείας και εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, κατά το χρονικό διάστημα από τις 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν. 4387/2016, δυνάμει των νόμων 4051/2012 και 4093/2012, αποσβένονται, ενώ η προβλεπόμενη απόσβεση δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων δίκες κατά τον χρόνο της δημοσίευσης του νόμου.

Σημειώνεται ότι αναφορικά με τα παραπάνω έχουν εκδοθεί οι 1403-1407/2022 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες κρίθηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 114 του ν.4714/2020 δεν αντίκειται στα άρθρα 17 και 25 του Συντάγματος και το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι τα ανωτέρω αναδρομικά ποσά του χρονικού διαστήματος από 11.6.2015 έως και 12.5.2016 επιστράφηκαν στους δικαιούχους το τελευταίο τρίμηνο του 2020 χωρίς να διενεργηθεί επί αυτών παρακράτηση φόρου, ενώ η επιστροφή ποσών στους κληρονόμους των θανόντων συνταξιούχων ξεκίνησε από τον Φεβρουάριο του 2021 και συνεχίζεται έως σήμερα.

Γ. Αναφορικά με την επαναχορήγηση της 13ης και 14ης σύνταξης.

Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών ορίων και δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν βάση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, με την παρ. 3 της Υποπαρ. 6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 , προβλέφθηκε η κατάργηση από 1.1.2013 των επιδομάτων και δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδειάς, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη ή καταστατική διάταξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων και τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του ΟΓΑ, του ΝΑΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος.

Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 (Α' 73) προβλέφθηκε η χορήγηση 13^{ης} σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 και διαμορφώθηκε με το άρθρο 74 του ν. 4837/2021, *με τα οποία καταργήθηκε η χορήγηση της 13^{ης} σύνταξης* και προβλέφθηκε η εγγραφή από 1.1.2020 δαπάνης ύψους 0,5% του ΑΕΠ στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό, από την οποία καλύπτεται η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των αριθ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και τυχόν πλεόνασμα μεταφέρεται στον e-ΕΦΚΑ προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης. Σημειώνεται ότι η κατάργηση της χορήγησης της 13ης σύνταξης του άρθρου 120 του ν.4611/2019, *της οποίας το ετήσιο κόστος εκτιμήθηκε στο 0,5% του ΑΕΠ*, κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του κόστους νέων πολιτικών, όπως η άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, η αύξηση των κύριων συντάξεων λόγω των νέων αυξημένων ποσοστών αναπλήρωσης του ν. 4670/2020, καθώς και η χρηματοδότηση πολιτικών πρόνοιας, κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας.

Σημειώνεται ακόμη ότι για την ενίσχυση ειδικά των χαμηλοσυνταξιούχων, με το άρθρο 25 του ν. 4865/2021 και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 αυτού, χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε όσους κατά τον μήνα Νοέμβριο του 2021 ελάμβαναν οριστική ή προσωρινή κύρια σύνταξη ή προκαταβολή κύριας σύνταξης λόγω γήρατος,

αναπηρίας ή θανάτου, ενώ με το άρθρο πεντηκοστό τρίτο του ν. 4917/2022 (67 Α), υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, χορηγήθηκε η καταβολή ανάλογης έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ευάλωτων συνταξιούχων για το Πάσχα του 2022.

Τέλος, με την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4997/2022 (219 Α) και υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 αυτού, προβλέπεται η χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ σε όσους κατά τον μήνα Νοέμβριο 2022 ελάμβαναν οριστική ή προσωρινή κύρια σύνταξη λόγω γήρατος ή αναπηρίας, προσυνταξιοδοτική παροχή, αναπηρικά επιδόματα που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ ή συνταξιοδοτικές παροχές της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016.

Συνολικότερα πάντως, τα τελευταία 2,5 χρόνια με συγκεκριμένες παρεμβάσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα, μεγάλη μερίδα των συνταξιούχων είδαν αυξήσεις στο εισόδημα τους.

Αναλυτικότερα:

1) Αυξήσεις στις κύριες συντάξεις

- Μόνιμες αυξήσεις σε συνταξιούχους με 30 χρόνια ασφάλισης και άνω με τον ν. 4670/2020 (Νόμου Βρούτση). Πάνω από 225.000 συνταξιούχοι είδαν μόνιμες αυξήσεις λόγω της αναπροσαρμογής των ποσοστών αναπλήρωσης.
- Οι αυξήσεις κυμαίνονται από 0,56% έως 7,21% (αναλόγως των χρόνων ασφάλισης) στο ανταποδοτικό τμήμα της σύνταξης.

2) Αυξήσεις στις επικουρικές συντάξεις

- Ακυρώθηκε νομοθετικά η περικοπή όσων είχαν άθροισμα μηνιαίας κύριας και επικουρικής άνω των 1.300 ευρώ. Συνολική αύξηση εισοδήματος για 235.000 συνταξιούχους που ανέρχεται στα 200 εκατ. ευρώ ετησίως.
- Η μεσοσταθμική μηνιαία σύνταξη των νέων συνταξιούχων επικουρικής γήρατος αυξήθηκε από 196 ευρώ (τέλος 2018) σε 222 ευρώ στο τέλος του 2021.

3) Πρόσθετες αυξήσεις σε επιμέρους ομάδες συνταξιούχων

- Αυξήσεις στους συνταξιούχους που εργάζονται, καθώς το «πέναλτι παράλληλης εργασίας» μειώθηκε από 60% σε 30%.
- Αύξηση των συντάξεων που καταβάλλονται στα ορφανά τέκνα, καθώς πλέον δικαιούνται σύνταξη και από τους δύο γονείς σε ποσοστό 50%.
- Σημαντική μείωση της λεγόμενης «προσωπικής διαφοράς» για 550.000 συνταξιούχους με πάνω από 30 χρόνια ασφάλισης. Πρόκειται για παλαιούς συνταξιούχους (που είχαν συνταξιοδοτηθεί προ του Νόμου Κατρούγκαλου) και οι οποίοι δεν είδαν μεν αυξήσεις στις συντάξεις τους από τον επανυπολογισμό του Νόμου Βρούτση, είδαν όμως χάρη σε αυτόν τον Νόμο, μείωση («ροκάνισμα») της προσωπικής τους διαφοράς με αυξήσεις που δόθηκαν για το '20, το '21 και το '22. Έτσι από το 2023 που θα ξεπαγώσουν οι συντάξεις – οι αυξήσεις θα δοθούν βάσει ενός μαθηματικού τύπου που προβλέπεται στη Νομοθεσία- οι συνταξιούχοι αυτοί θα βρεθούν σε καλύτερη θέση για την αύξηση των συντάξεών τους.

4) Αύξηση του εισοδήματος μέσω της ευνοϊκότερης φορολόγησης

Μειώθηκε σε 9% από 22% ο φορολογικός συντελεστής για ετήσια εισοδήματα από συντάξεις και μισθούς έως 10.000 ευρώ και κατά 1% για εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ.

Το όφελος είναι:

- 177 ευρώ ετησίως για συνταξιούχο με μηνιαία σύνταξη από 833 ευρώ και άνω (αφαιρουμένων των εισφορών υγείας).
- ως 177 ευρώ ετησίως για συνταξιούχο με μηνιαία σύνταξη από 720 έως 833 ευρώ (αφαιρουμένων των εισφορών υγείας).

5) Αύξηση των κύριων συντάξεων από 01/01/2023

- Το συνολικό ποσό των κύριων συντάξεων αυξάνεται από την 1.1.2023 κατά 7,75% και αφορά 1.724.713 συνταξιούχοι. Από αυτούς, το 80%-85% θα λάβουν ακέραια την αύξηση αυτή, ενώ η συντριπτική πλειονότητα των υπολοίπων θα λάβει αυξήσεις που θα ξεπερνούν το 7% αναλόγως του ύψους της προσωπικής διαφοράς που διαθέτουν.

Τέλος, για τα λοιπά θέματα που θίγονται στη σχετική Αναφορά, αρμόδια να σας ενημερώσουν είναι το συνενωτώμενο Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Υγείας, στο οποίο και κοινοποιείται το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ